

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO

“Šviesa” - Luz

Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
Rua Coronel Moraes, 338
SÃO PAULO

L. R. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai II

S. PAULO, 1936, Vasaris — Fevereiro 8 d.

N^o 6 (20)

Visi kai vienas i Baznycios pasventinima

LIKO TIK SAVAITĖ

Kaip jau visiems yra žinoma, São Paulo lietuvių katalikų Sv Juozapo bažnyčios pasventinimas įvyksta šių metų vasario 16 d. Reičkia laiko liko visai nedaug, tik viena savaitė. Todėl lietuviai katalikai jau nuo šiandien prie tu iškilnių turi pradėti ruoštis.

Pašventinimo apeigas atliks J. E. São Paulo vyskupas asistuojant kviestionis kunigams. Iškilnių pradžia 10 val. ryto.

Pašventinimo ir pamaldų metu giedos «Vilties» s-gos ir «Villa Bellos» chorų jungtinis choras p. J. Stankūnui diriguojant ir orkestrui pritariant. Ant vargonų bus įrengtas «garsialbis» taip kad choras bus gerai girdimas ir lauke.

Pašventinimo apeigoms pasibai gus prie bažnyčios iš parngtos trėbė nos bus sakomos prakalbos lietuvių ir portugalų kalbomis, o choras atgiedos Lietuvių ir Brazilų Tautų Himnų.

Iškilnėse dalyvaus ir mūsų visų mokyklų mokiniai bei skautai, kurie prie paruoštų iškilmingų vartų atvykstant J. E. Vyskupui eis garbės sargybos pareigas.

Pašventinimo dienoje iš miesto Centro (nuo Mercado) į Villą Zelina eis specialus autobusas.

Smulkesnes žinias paskelbsime kitame «Šviesos» numery.

Pamokos apie kooperaciją

São Paulo Agrikultūros sekretoriatas praneša, kad šiais metais Svetimo Ministerijai sutikus bus visose mokyklose įvesta pamokos apie kooperaciją ir sulig galimybe bus steigiami moksleivių tarpe maži kooperatyvai.

Komunistų sukilimo atgarsiai

Kaip yra žinoma, sukilimo dalyviai yra patraukti teismo atsakomybėn. Dabar iš Rio de Janeiro praneša,

Vasario 16 diena Nepaprastos Iškilnės Villa Zelinoje

Prie progos neužmirškite užėiti pas Karlos Korkiška, Avenida Zelina Nr. 33. Čia jūs galėsite pasiteirauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą madžiagą namų statybai.

Kreipkitės tik pas Karlos Korkiška, Av. Zelina Nr. 33

visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

Radiofonas

Vasario 16 d. Tautos šventės paminėjimas bus atliktas ir per radio.

RECORD apie 6 val. vak.

PROGRAMA:

I Dainos:

- 1) Mano Gimtinė [solo] Al. Kačanauskas
 - 2) Beauštanti aušrelė [solo] St. Šimkaus padainuos Barytonas — V. Laurinavičius.
 - Toliau dainuos Bosas — T. Mazeika.
- (P. Mazeika savo dainuojamų dalykų dar mums nepateikė, todėl negalėjome paskelbti).

II Lietuviškos plokštelės (discos).

CRUZEIRO DO SUL apie 9 val.

vakaro.

PROGRAMA:

- I p. Konsulo kalba.
- II Braz. Liet. Jaunimo S-gos «Vilties» choras atliks šias dainas:
 1. Oi liūdnas, liūdnas... St. Šimkaus
 2. Jaunimo giesmė. J. Naujalio
 3. Aš mergytė... Vl. Paulausko
 4. «Leiskit į tėvynę»
 5. Liet. Tautos Himnas.

PASTABA: Ši programa bus perduota visai Pietų Amerikai.

kad tardymas jam užbaigtas ir už nesio laiko teismas padarys savo sprendimą.

Teisme atsakys apie 1.000 apkaltintų. Virš 400 kareivių jau iš kariuomenės tapo paliuosuota.

PRANESIMAS

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjimas įvyksta Vasario 15 d. 7 val. vak. Šv. Antano de Pary bažnyčios salėje šia programa.

- Atidarymas — p. Konsulas
- Lietuvių ir Brazilų Tautų Himnai.
- Prakalbos.
- Paskaita — p. P. Gaučys.
- Koncertinė dalis:

- 1) Iš tolimos šalies [trio] J. Stankūno.
- 2) Man gaila [duetas] M. Petrausko.
- 3) Mano gimtinė [solo] Al. Kačanauskas.
- 4) Tėvynės meilė nemari [duetas] J. Naujalio.
- 5) Prisiminimai iš tėvynės [idilia] smulkui J. Stankūno.
- 6) I Vilnių. St. Navicko
- 7) Burtai. J. Naujalio
- 8) Aš mergytė... Vl. Paulausko
- 9) Leiskit į tėvynę... " choras

VI Uždarymas — kolonijos kapelionas.

Programoj dalyvauja: Liet. Kolonijos smuikininkas Ogžvaila, dainininkai: p. p. Bosas — T. Mazeika, Barytonas — V. Laurinavičius, J. Vinkauskienė, St. Vinkauskas, Z. Kraskauskaitė, ir iš Braz. Liet. Jaunimo S-gos «Vilties» ir Vila Belos chorų — jungtinis choras.

Šioje šventėje be lietuvių kolonijos narių dalyvaus dar Pabaltės Valstybių S-gos atstovai, visų Pabaltės valstybių ponai konsulai, São Paulo miesto prefektas ir kiti žymesni svečiai.

Visi lietuviai kaip vienas, iš visų kolonijos rajonų, yra kviečiami tame paminėjime dalyvauti.

Įėjimas visiems laisvas.

Šis paminėjimas daromas visai kolonijai bendrai be jokio išsiskirstymo į rūšis.

RENGĖJAI.

Draudžia elgetauti

Rio de Janeiro policijos vadas išleido griežtą įsakymą draudžiantį elgetoms gatvėse rinkti aukų. Einant tuo įsakymu bus baudžiami pinigine pabauda net tie, kurie tuos elgetus šelpa gatvėse.

Visiems tikriems elgetoms yra įsteigti specialūs labdarybės namai ir salos kolonijos.

Paskendo rusų inžinierius

Sausio 3 d. 8 val. vakaro rusų inžinierius Evgienij Rozanoff, 44 metų amžiaus, gyvenęs São Pauly gatvėje Helvetia 988, norėjo išbandyti savo išgalvotą plaukiojimo įrankį plaukykloje prie Ponte Pequena. Šį įrankį prisirišo prie kojų, įlindo į vandens ir nesuspėjęs paprašyti pagalbos paskendo.

Policija užvedė tardymą.

Mėsininkų streikas Londone.

Telegrafo pranešimu, Londone mėsininkų ir skerdyklų darbininkai sustreikavo. Yra baimė miestui visai likti be mėsos.

Nušovė hitleristų vadą šveicarijoj

Vasario 4 d. Šveicarijoj Davas mieste vokiečių Frank Furter revolve rio šuviais nušovė nacių vadą Gustolf. Nužudymo priežastis aiškinama. Frank sufatas. Hitleris mirusio žmonai pareiškė užuojautą ir pasiuntė šveicarijos Vyriausybei protestą.

32 kaliniai bandė pabėgti

Vasario 1 d. Santos kalėjimo kaliniai 32 skaičiuje bandė pabėgti. Tam tikslui norėjo pramušti su geležimis sieną, bet tą bildėję išgirdo sargyba ir pabėgimas neįvyko.

Čia reikia pažymėti, kad kalėjimo sienos turi 1½ metro storio.

Pastabos

Nešvari polemikos kalba

Kas seka mūsų spaudą, tas pas tebi, kad kai kurie rašytojai, polemizuodami su kitais laikraščiais, vartoja tokius išsireiškimus, kuriuos net gėda čia pakartoti. Matyt jie mano, kad toks rašymo būdas jiems yra geriausias argumentas prieš tuos visus išskeltus faktus, kuriuos jie rimtai negal atremti.

Jeigu jau polemizuojama, tai varto kime švarią kalbą, o dabar įeina neišis nei tas.

Lietuvoje ir kitar irgi varoma polemika per spaudą, bet tokius išsireiškimus, kaip mūsų spaudoje, niekas ten nevarato.

Laikas būtų ir mums pakeisti polemikos nešvarią kalbą, nes kultūringumas turi būti pirmo vietoj, o dabar atrodo, kad tas yra tarytum ne subrendusių žmonių darbas.

Nepamatuoti apkaltinimai

Sąryšy su mokyklų reforma mūsų kolonijoje, ypatingai Mookos rajone, eina įvairiausių gandy, kartais viens kitam prieštaraujanti. Yra net meta mi apkaltinimai L. K. B-nės pirminin ku ir «Šviesos» redaktoriui, kad neva, tiesioginiai prisidėjo prie p. Nalivaikos iškelimo iš Mookos mokyklos į Bom Retira. Čia turim pažymėti, kad toks p. Nalivaikos perkėlimas įvyko visai be jokios intervencijos kaip iš B-nės pirmininko, taip ir «Šviesos» redaktoriaus pusės. Atbulai, dar buvo daromi žygiai, kad p. Nalivaika Mookos mokykloj pasiliktu, ir vėliau «Šviesos» redaktoriui net buvo pasiūlyta būti tarpininku tą reikalą sutvarkyti, bet, dėja, tėvų ir p. mokytojo tas pasiūlymas tapo atmetas.

Mokyklų reforma, kaip teko patirti, tapo padaryta vien tik pono konsulo parėdymu be jokios pašalinės intervencijos.

Netiesą kalba

Kai kurie Mookos mokyklos mokinių tėvai ir mokytojas p. Korsakas, įvykus mokyklų reformai, visiems paskelbė, kad p. V. Nalivaika, sugrįžęs iš Kongreso, surinktas Lietuvoj bažnyčios statybos reikalams aukas sumoje 1232 lt. 25 centų tuč tuo jau įnešė į statybos Komiteto kasą grynais pinigais. Į tai turime pareikšti, kad tas yra gryniausia netiesą. P. Nalivaika nei vieno cento iš surinktų aukų Lietuvoj į statybos komiteto kasą grynais pinigais neįnešė, o vien tik davė raštu b-nės pirmininkui pasižadėjimą, kad tuos pinigus vėliau sumokės; be to sau priskaitė kelionės išlaidoms padengti sugrįžimui į Braziliją 910 milreisu, nes užtikrino, kad iš niekur nieko nei vieno cento nėra gavęs, o tų pinigų, kuriuos buvo gavęs iš Bendruomenės sumoje 2709 milreisu jam neužteko (vėliau paaiškėjo, kad iš DULR yra gavęs net 950 litų, Brazilijos pinigais skaitant 2660\$000, be to p. Nalivaika vykdamas Lietuvon nusipirko sau pazažą tik «ida», o pinigų buvo gavęs nusipirkimui «ida» ir «volta», todėl išlaidos turėjo padidėti).

Kad b-nės pirmin. vieton pinigų sutiko paimti raštelį, tai todėl, kad nenorėjo jam pakenkti ir štai dėl ko šis klausimas nebuvo išskeltas spaudoje, bet dabar, kada jie patys (p. p. Korsakas ir Juodgudis tvarkant aukų klausimą dalyvavo) tą dalyką pradėjo neteisingai skelbti visuomenei, mes esam priversti b-nės nariams ir visiems mūsų skaitytojams jį nušviesti taip, kaip jis tikrumoje buvo.

Apie tai mums nemalonu yra ra-

PASAULINES ŽINIOS

Buenos Aires įkurimo jubiliejus

Vasario 3 d. Argentinos sostinė, Buenos Aires, šventė savo 400 metų egzistavimo jubiliejų. Kaip mieste, taip ir provincijoj tas jubiliejus buvo švenčiamas su didelėmis iškilėmis.

Aklas oja 700 kilometrų

Laikraščių žinomis perėitų metų pabaigoje vokiečių Heger, didžiojo karo invalidas, visai aklas, pėkščias atėjo iš Berlino į Vieną, viso 700 kilometrų. Pakeliui sustodavo didesniuose miestuose aplankydamas garsiausius gydytojus, kad jį nuo aklumo išgydytu. Bet dėja, gydytojai visur jam pasakė, kad jo aklumas yra nepagydomas. Norėjo pėkščias grįžti atgal į Berliną, bet policija nedavė leidimo.

Villa Zelina

Žemės sklypai be nušimėjų ilgam išsimokėjimui po 30\$000 mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreipiantis visomis dienomis vietoj kontorj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

4.000 vainikų

Mirus Anglijos karaliui Jurgiui V, ant jo karsto buvo uždėta 4.000 vainikų. Lietuvos vardu vainikas irgi buvo uždėtas.

Mirė Kondylis

Vasario 1 d. Atonose [Graikijoj] mirė buvęs karo ministeris generolas Kondyls. Jis buvo paskutinis Karo Ministeris prie respublikos valdžios. Jo kūnas tapo palaidotas vasario 3 d. Laidotuvėse dalyvavo ir pats Graikijos karalius Jurgis II.

Konsakruota nauja katedra

Vasario 2 d. Dakar mieste [Afrikoj] tapo iškilmingai konsakruota [pašventinta] nauja katedra. Šventinimo apeigas atliko Popiežiaus atstovas, Prancuzijos kardinolas Verdier.

Italai keršins

Vasario 4 d. Romoje įvykusiam fašistų tarybos posėdy priimtas nutarimas, kad jei Tautų S-ga uždraus gabenimą į Italiją gazoliną, tai italai karavartas prieš abisinus nuodingas dujas. Kaip žinoma, nudingų dujų vartojimas yra tarptautinių įstatymų uždraustas.

Pirmutinė širdies operacija

Vasario 4 d. Londone chirurgas James Mac Cun padarė pirmutinę širdies operaciją senukui 64 metų amžiaus. Ligonis jaučiausi gerai ir širdies liga išnyko. Tai dar pirmas kartas istorijoj, kad būtų daroma širdies operacija.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

Aukų lapų sąrašą įsirašė po 10 milreisu

- 243. J. Pusvaškiénė
- 244. J. Bagdanavičius
- 245. S. Bagdanavičiūtė
- 246. Pr. Klausaitis
- 247. P. Klausaitienė
- 248. A. Drukas
- 249. V. Bajoruniénė
- 250. A. Tumėniénė
- 251. P. Visockis
- 252. A. Visockienė
- 253. M. Šinkunienė
- 254. A. Šinkunaitė
- 255. S. Šinkunas
- 256. M. Malčius
- 257. M. Rinkevičienė
- 258. J. Rinkevičius
- 259. P. Baniénė
- 260. V. Banys
- 261. St. Vizgaudas
- 262. K. Pranckevičius
- 263. M. Pranckevičienė
- 264. A. Baliukonienė
- 265. O. Stukienė
- 266. T. Vasiulienė
- 267. K. Buivydis
- 268. A. Prokopienė
- 269. P. Banys
- 270. P. Bekešis

- 271. M. Deveikienė
- 272. E. Augulienė
- 273. E. Augulytė

—oOo—

Nuo 1936 m. sausio 17 d. šiaip aukavo:

Plančiūnas J. — 15\$000, Daugirdas P. — 11\$000, Alfars Sakatauskas — 20\$000, Vironis J., Budėjus J., Baranuskas J. ir Kalakauskas V. po 10 milr.

Po 5 milr.: Butkevičius J., Gribauskas A., Dylfenė A., Adūkas K., Mačinskas J., Ramelis J., Zukauskienė St., Sargūnas K., Cechanavičius Z., Minkevičius M., Matelionis P., Gribas Br., Kupčiūnienė Ag.

Po 3 milr.: Mikulis J., Kantarskis St., Valyonis Al., Levinskis Vl. — 2\$500, Ruselis J. — 2\$500, Bertašius L. — 2\$500.

Po 2 milr.: Gusčinskas St., Butkevičius A., Butkevičius J., Zyčkus St., Mikšienė N., Zonius B., Silbertan Z.

Viso aukota 161\$500.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIU ŠVIESA, NEPRAŽUS.

tyti, be ką padarysi, jei jie to patys nori, o antrą vertus neteisingi gandai turi būti tinkamai nušviesti, pažymėdami, kad jokių komentarų iš to mes nedarom.

Dėl gandy

Mieste buvo paleisti gandai, kad ir brazilės mokytojos lietuvių mokyklose irgi tapo pereformuotos! Tuo klausimu kreipėmės į mūsų konsulatą ir p. Gaučys mums paaiškino:

Trys brazilės mokytojos pasitraukė savo noru, išeidamos dirbti kitur, o V. Anastazijos mokyklos brazilė mokytoja atleista dėl to, kad nepaaušė mokinių išleidžiamoms egzaminams iš brazilų kalbos. Jų vieton jau yra sukontraktuotos kitos.

Daugiau reformų brazilų mokytojų atžvilgiu nepadaryta jokių.

Tad visoki gandai tuo klausimu neturi jokio pagrindo.

NAUJA OBSERVATORIJA

Buenos Aires priemiesty San Miguel, gruodžio 12 d. tapo pašventinta didžiausia Pietų Amerikoj Fiziniai Kosminė Observatorija. Šitos Observatorijos įkurimo iniciatyvos ėmėsi Consejo Nacional de Observatorio [Observatorijų Tautos Taryba], kurios prieiką stovi žinomas mokslininkas vyskupas F. J. Devoto. Observatorijos direktorium paskirtas Tėvas Puig iš Jėzuitų ordono, kuris iki šiolie buvo vicidirektorium garsiosios Ebro [Ispanijoj] Observatorijos. San Miguel Observatorija sudaro šie pagrindiniai skyriai: a) elektro — metereologiškas, b) geofiziškas ir c) astrofiziškas. Tuo tarpu veiks tik pirmojo skyriaus paviljonas. Šitos rūšies Observatorija bus pirmoji Pietų Amerikoj ir visam pasauly.

Pašventinimo proga vyskupas Devoto ir Tėvas Puig pasakė reikšmingas kalbas, kuriose nurodė observatorijų svarbą gamtos mokslams ir šio artimą uždavinį patarnauti Argentinos ir visos Pietų Amerikos studijoms. Buvo pastebėta, kad Jezuitai Argentinoje yra buvę pirmieji šių mokslų pionieriai, kaip va: Tėvas José Quiroga, žinomas Patagonijos tyrinėtojas, Tėvas Alonso Fr'as, Tėvas Buenaventuras Suarez, abu žymūs astronomai. Tat yra vilties, kad ir naujoji Observatorija, atsistojusi Tėvų Jezuitų laukuose ir jų vadovybėje, bus gryno ir aukšto mokslo šaltinis.

Iškilmėse dalyvavo Respublikos Prezidentas, Ministeriai, Apaštalu Sos to Nuncijus ir kiti aukšti svečiai.

«T.»

Nauja mobilizacija Abisinijoj

«Havas» žiniomis, vasario 3 d. Negus paskelbė visoj Abisinijoj papildomą mobilizaciją, kad sustiprinti puolimą prieš italus.

Geležinkelių streikas Chili valstybėje

«Havas» praneša, kad vasario 4 d. Čili valstybėje visų geležkelių tarnautojai sustreikavo politiniais ir ekonominiais motyvais, tik konduktorjai ir mašinistai prieš streiko neprisidėjo.

Susisiekimas naktiniais traukiniais tarp Santfago ir Valparaizo sustabdytas.

Daug streiko agitatorių suimta. Visi tiltai kariuomenės yra saugojami.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

Nori vesti — tekėti

Jonas Mališauskas iš Draugelių parap. su Adele Petrokaite iš Vojaškių par.

Jonas Kasperavičius iš Čiobiškių su Genovefa Sulich iš Plocko.

Popiežiai ir taika

I I.

Pareitam «Šviesos» numery buvo pažymėta, kokią taikos akciją buvo vedę popiežiai Leonas XIII, Pijus X ir Benediktas XV. Dabar nors trumpais bruožais pažūrėkim, kaip elgėsi taikos klausimu dabartinis popiežius Pijus XI, iškilus karui tarp Abisinijos ir Italijos.

Vos tik karas prasidėjo, dar oficialiai karo žygiai nebuvo paskelbti, jau popiežius Pijus XI kreipėsi atskiru raštu, o vėliau per savo pasiuntinį pas karalių Manoelį kreipdamas jo dėmesį į baises karo pasekmes ir kviesdamas jį rasti išeiť susitaikinimo keliu. Bet jam buvo atsakyta, kad tas daroma kultūros ir civilizacijos varden. Tačiau popiežius su tuo nesutiko ir štai savo audijencijoje 2.000 Mgonių slaugytojams griežtai tą karą pasmerkė, kaip neteisėtą ir patarė viešai italų vyriausybei būti nuosaikiai. Kas dėl civilizacijos ir stabmeldybės, tai priminė žymaus teisininko Soto žodžius: «Svarstydamai netikėlių stabmeldybę ir su ja surištą poelgių žiaurumą, turim pasakyti, kad nesame įgaloti netikėlių teisėjai ir jų bausmės vykdytojai.» Šita popiežiaus kalba sukėlė didelį susidomėjimą pasaulio galiūnuose, bet Italija jokio dėmesio neatkreipė į tai.

Kada Abisinijos dalis tapo užkariauta, ir kada Mussolini, tarytum karo pateisinimui, paskelbė, kad štai tiek ir tiek tūkstančių vergų gavo laisvę, tai popiežiaus sekretorius kalbėdamas katalikų jaunimo susirinkime pareiškė, kad vergija negali būti naikinama krašto užkariavimu, bet reikia vykdyti taikiomis priemonėmis, kurios atneša civilizaciją.

Tiesioginiai į kariaujančias vals-

tybes negalėdamas paveikti ir nebūdamas Tautų S-gos narys, tačiau popiežius per savo pasiuntinį Paryžiuje spalio 15 d. kreipiasi į Prancūzijos užsienio reikalų ministrą kviesdamas jį paveikti į kariaujančias puses. Ministras Laval tai idėjai pritarė ir nuo to laiko jau pradėta kalbėti apie taiką bei taikos sąlygas. Maža to, lapkričio pabaigoje asmeniškai parašytai laiškais dar kreipėsi taikos reikalu į Italijos karalių ir Abisinijos Negus, o savo atstovams Europos centrinėse valstybėse davė visas instrukcijas, kad darytų visus diplomatinis žygius sutaukinti tas dvi valstybes tomis ar kitomis sąlygomis.

Nors tos pastangos neatnešė jokių vaisių, tačiau popiežius rankų nenuleido ir savo pradėtą taikos darbą tęsia ir toliau.

Artinantis Šv. Kalėdoms, gruodžio 18 d. popiežius Pijus XI, negalėdamas taiką įgyvendinti, pasiūlė abiem valstybėms nors karo paliaubas padaryti Kalėdų metu. Šis balsas tapo išklaustas ir mes matėm, kad gruodžio 25—26 d. karo veiksmai buvo sustabdyti ir nors per tas dvi dienas taika viešpatavo.

Taigi mes matom, kad popiežiaus Pijaus XI buvo daug pastangų padėta, kad tik tas dvi kariaujančias valstybes sutaukinti, kad karo žygius sustabdyti ir kad pasauli taiką vėl įvesti.

Bet, dėja, Europos galiūnai į tai neatkreipė jokio dėmesio ir todėl kraujas liejasi ir tiek tūkstančių žmonių žusta nekaltai.

Manau ateity istorija popiežiaus Pijaus XI visus tuo reikalu žygius višapsiškai nušvies ir juos tinkamai įvertins.

Š—lė.

Žinios iš Lietuvos

Lietuvius atleidžia iš tarnybos

Klaipėdos miesto naujas burmistras, paėmęs valdžią į savo rankas, tuojau atleido iš tarnybos 17 tarnautojų lietuvių, o jų vietas priėmė vokiečius.

Bus nustatytos darbininkų atlyginimo normos

Prie Vidaus Reikalų Ministerijos sudaryta atskira komisija, kuri svarstys darbininkų atlyginimo normas. Manoma nutarti, kad mažiau nustatytų normų darbininkams negalima bus mokėti.

Kai tokios normos bus išdirbtos ir vyriausybės patvirtintos, jos bus visiems privalomos.

Pakėlė grūdų kainas

Nuo sausio 1 d. Lietuvos «Lietūkis» pradėjo mokėti ūkininkams už grūdus brangiau 20—30 ct. centneriui. Kainos nustatytos šios: kviečių centneris 8 lit. 30 c., rugių — 7 lit. avių — 6 lit. 30 c., miežių — 7 lit. 70 cent.

Nuo sezono pradžios (1935 m. IX—I d.) «Lietūkis» supirko:

Kviečių	569.381	centn.
Rugių	785.948	"
Avių	215.711	"
Miežių	134.287	"
Išviso	1.705.287	"

Už tuos grūdus sumokėta ūkininkams 11 milijonų 800 tūkstančių litų.

Iš tų grūdų eksportuota užsienin 1.345.469 centn.

Šiauliuose žemė brangi

Šiaulių miesto valdyba nupirko iš «Vilties» draugijos prie Verdulių gatvės esantį sklypą 3900 kv. metrų po 225 litus už metrą, iš viso už 877.500 litų.

«Jaunosios Lietuvos» S-ga turtinga

«Jaunosios Lietuvos» S-ga nariams paskyrė 284.000 litų kaip premiją — dovaną už sąjungos veikimo rėmimą. Ši suma bus išdalinta nariams loterijos keliu. Yra 2 premijos po 30.000 litų, 4 po 10.000, 4 po 5.000, 46 po 1000 litų, o kitos mažesnės.

Padarysi gerą dovaną saviškiems Lietuvoj, jei jiems užprenu-

meruosi 1936 metams

«ŠVIESA»

Nikalojus II, Jurgis V ir Litvinovas

Anglijos karalius Jurgis V mirė ir jau tapo palaidotas. Jo laidotuviuose dalyvavo beveik visų valstybių atstovai, delegacijos ir net Prancūzijos pats prezidentas. Dalyvavo ir Rusijos komunistų atstovas ponas Litvinovas, užsienio reikalų komisaras. Regis viskas tvarkoje.

Bet štai dabar, kelioms dienoms nuo laidotuvių pralinkus, paaiškėjo, kad Litvinovas buvo vienas iš tų, kurie davė parėdymą nužudyti Rusijos buvusį carą Nikalojų II, kuris yra mirusio Jurgio V giminaitis. Europos visa spauda tuo faktu pasipiktino ir reiškia griežčiausį protestą prieš tą įvykį, kad caro žudytas dalyvavo jo giminaičio laidotuviuose ir reišė savo partijos vardu gilią užuojautą visai anglų tautai.

Toks rusų Litvinovo žygis aiškina-

mas kaip pasityčiojimas iš visos Europos, todėl spauda reikalauja, kad į tą faktą anglų vyriausybė atkreiptų savo dėmesį ir tinkamą išvadą padarytų.

„Žiema mes visi mirsime badu!“

Taip rašo iš Rusijos Ukrainos, kuri prieš karą maitino pusę Europos. Šį laišką perspausdinam iš «Saltinio».

«Viskas pas mus be galo brangu ir nėra kur pirkti. Kada C. D. K. (centr. darbininkų kooperatyve) buvo kopūstų, bulvių, tai įpusė bėdos, bet dabar C. D. K. yra tik cibulių ir baklažanų. Tai nors išgašk! Kai atveža ką nors į turgų, žmonės puola kaip vilkai. Valgių pirkti nėra. Už senus batus moka 100 rublių. Krautuviuose [ten jos visos valdžios] nėra ne tik maisto, bet ir drabužių, batų. O jei ir būtų, tai pirktų tik tas, kas turi taloną, o jį gauna 1 iš 100..»

Tėvas iš kolchozo išėjo. Abu su broliu pirko porą luosų arklių ir dirba. Dabar veža kviečius. Parvežė turi tuoj iškult ir atiduoti valdžiai. Pusę dykai, pusę už 1 rublį pūdun.

Už mokslių valdžios pradžios mokymų reikia mokėti per metus 60 rublių. Knygos savo. Vaikai baisiai su-

vargę, apdirskę basi.

Mėsos rėkajoj nėra jokios. Skerdykloj piauna kolchozų arklius ir dirba dešras. Jas paskiau parduoda iš C. D. K. Spekuliaantai piauna šunis ir jų mėsą parduoda per aviėną. Už bet kokią mėsą Maskvoj, kas tik gauna svarui moka 2—3 rublius. Kiaulės kumpio svaras — 9 rubliai, karvių sviestas — 10 rubl. Ūkininkai, varu grūdams į kolchozus, sunaikina savo turtą, gyvulius, patys badauja, o miestai visai dvesia, taip kaip ir 1918 mt. C. D. K. mėsą duoda 2 kart per savaitę. Į eiles reikia stoti nuo 12 v. nakties. Dabar tai nors žalumynų yra, bet kas bus žiema? — „Raudonasis laikraštis“ dar guodžiasi: „Leningrado dešrų fabrike supuvo 7000 kg. dešrų, 5000 galvijų kojų...“ Spalio 4 d. iš Maskvos praneša, kad valdžios brangiųjų metalų kasyklose susekti, įvagy — kasyklų šeimininkai, patys ištikimiausi komunistai. Tikrai, toji šaly, kur Dievui vietos nėra — „žmogus žmogui — vilkas“.

SUZEISTAS BUTKUS

Vasario 2 d. 7 val. vak. rua da Graça 88 įvykusiam naminiam šeimos ginčui tarp Jono Butkaus, 41 m. amžiaus ir jo žmonos Veronkos, jų nepilnametė dukterė, pastvėrus žirkles, puolė tėvą ir įsmeigė jas į jo vidurius. Butkus krito. Tuojau tapo pakviesta greitoji pagalba, kuri jį ir nugabeno

į Santą Casą. Jo gyvybei grėsia pavojus. Duktė suimta ir atiduota mažamečių Teisėjo žinion.

Sakoma, kad Jonas Butkus buvo atsidavęs girtuokliavimui ir labai žiauriai elgėsi su šeimos nariais.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIU «ŠVIESA» NEPRAŽUS.

Lietuviai Katalikai!

Ar jau insiraset i aukų lapa---paveikslatamos baznycios Villa Zelinoje reikalams?

Ar jau aukavot josios statybai? Ar jau atlikot savo pareiga?

Je dar ne, ta paskubėkit!



MARCA REGISTRADA
DISTILLARIA VILNIUS
DE F. CEMARKA
UBALDINO DO AMARAL 66
TEL.9-0184 S. PAULO

Lietuviai Tautiečiai

Visur reikalaukite, tik «Distillaria Vilnius» išdirbinių. Neklausykite, jeigu kas jums peiks, iš pavydo savos pramonės išdirbinius. Kurie taip darys, žinokite, kad tai yra blogos valios tautietis, todėl juos boikotuokite — neidami pas juos pirkti. Atsilankiusieji į fabriką visuomet maloniai yra priimami. Užsakymai virš 20 milreisų pristatomi į namus.

Zinių Zinėlės

Didelis dinamito sprėgimas. Sausio 31 d. Cotioj, São Paulo estadoj, įvyko dinamito dirbtuvėj didelis sprėgimas, kurio metu žuvo du darbininkai.

Sunaikino visą diviziją. Iš Addis Abeba pranešimu, sausio 31 d. abisiniai Tembien provincijoje sumušė atskirą italų diviziją. «28 spalių» paimdami 29 armotas, 175 kulkosvaidžius ir 2 tūkstančių šautuvų. Tame mūšy dingo virš 3.000 italų.

Kiek fabriku ir dirbtuvių São Paulo estadoj. Iš paskelbtos statistikos matyti, kad São Paulo estadoj 1935 metais fabriku bei dirbtuvių buvo 8.575. Iš jų grynai brazilams priklausė 4.837, tai yra 56%.

Iš svetimtaučių pirmą vietą užime italai su 2.181 fabriku, antroji vieta portugalai su 460 fabrikuais.

Paskutinėj vietoj kanadiečiai su 4 fabrikuais.

Lietuviai savo fabriku neturėjo.

Bičių nuodai yra vaistai. Š. Amerikos medicinos Institutas (Vašingtone) pripažino bičių nuodus geriausiais vaistais nuo reumatizmo. Tų nuodų maža doza galima lengvai pagydyti ir seniausį reumatizmą. Tik dėja, šis gydymo būdas yra labai brangus.

Keis traukinėlių bondę. Linijos «Antareira» gyventojai yra pada

Pranesimas.

Į Konsulatą dažnai ateina piliečiai, ypač atvykę iš interjero, skųstis kad ta ar kita agencija prižadėjusi išgauti chamadą ir atvežti iš Lietuvos nepilnametę dukterį, seserį, ar šiaip giminių ir apgavusi, nei kviečiamas asmuo gali atvykti, nei agencija pinigų grąžina. Taip pat, dažnai nusiskundžiama nesąžiningu kaikiurių São Paulo advokatų patarnavimu.

Atvykę su skundais, piliečiai prašo Konsulatą pagelbėti išgauti pinigus, kas nevisados tepavyksta. Atsižvelgiant į tai, Konsulatas pataria piliečiam prieš kreipiantis į agencijas giminių iš Lietuvos atskvietimo reikalu ar pas advokatus bet kokių dokumentų sudarymo ir šiaip kitokiais įvairiais reikalais, - pirma ateiti pasitarti į Konsulatą. Tuo būdu piliečiai išvengs galimų nuostolių ir kitokių nesmagumų. Gyveną interiere gali prašyti Konsulatą patarimų laiškais.

Lietuvos Konsulatas São Paulo.

LIETUVIAI KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis «šviesa» yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiža yra jį visokeriopai remti teikiant jam įvairių žinių ir užsiprenumeruojant netik sau, bet ir saviškiems, ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis «šviesa» tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriiai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikrašty «šviesa».

vė São Paulo miesto Valdybai prašymą, kad traukinėlis būtų pakcistas bondes. Miesto valdyba šį klausimą pradėjo studijuoti.

UZDRAUSTI GĖRIMAI

Sveikatos departamentas São Paulo mieste, padaręs gėrimų analizą, uždraudė vartoti, kaip kenksmingus sveikatai, šiuos gėrimus:

Fernet «Primavera» ir Bitter «Primavera», kuriuos gamina Alfredo Garcia; alus «Braziluza» ir «Rio Claro» - jų sandėliai Pary rajone; vynas «Reserva» ir Xarope abacaxi ir morango, kuriuos gamina gatvėje Canindé, 2.

Siuos visus gėrimus įsakyta iš apyvartos išimti.

P. Felikso Čemarkos (rua Ubaldino Amaral, 66) visus išdirbinius Sveikatos Departamentas, padaręs analizą, pripažino sveikatai ne kenksmingais.

Nori panaikinti «tovarišč»

Užsienio spaudos žiniomis, Sovietų rusų Vyriausybė mano panaikinti titulavimo vardą «tovarišč» (Draugas),

JUOKAI

Gitro kalba

Karčiamej prie stalo sėdi snaudamas girtas vyriškis, ir pats sau kalba:

„Ar čia dar vieną išsigert, ar ne... Skilvys sako, kad reikia dar išsigert, o galva sako, kad nereikia... jau gana... Galva mano išmano geriau, geriau... bet išmintin gėsnis visada kvailiesniam nusileidžia. Tai dar gersiu...“

Daktaro kabinete

— Nieko pavojingo poniute. Reikalinga jums tik ramybė, o viskas bus gerai.

— Bet daktare, prašau pažiūrėti mano liežuviu...

— O, taip... Aš jūs liežuvį turiu mintyje. Liežuviui jūsų būtinai reikalinga ramybė...

o įvesti seną dar prie Caro paprotį «Ivan Ivanovič» ir t. t.

Reiškia po biskį grįžtoma prie senos tvarkos.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„ŠVIESA“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasauli, kaip gyvena lietuviai išėiviai čia Brazilijoje ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities svetimoje šalyje, jeigu norite kas savaip turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit šviesą.

«šviesa» yra tikriausias kiekvieno lietuvio išėivio draugas ir tarėjas.

«šviesa» gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«šviesa» lygiai baudžia visus blogus apsirėiskimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 338, «šviesa».

Pastaba: Iš provincijos pinigus siųsti Redaktorius vardu.

DISKUSIJOS

Kalbėtojas: — Aš jums sakau, kad šitiems blogiausiems praėjus, turtingi bus turtingesni, o biednieji, biednosni..

Klausytojas: — O aš tau sakau kad tada nebus nė vieno, nė kito..

Drašuolis

Žinai, broliu, vakar vakaro mane užpuolė plėšikas ir atėmė viską ką turėjau: pinigus, laikrodį, žiedą. — Betgi tu paprastai nešiojėsi su šėvim revolverį. — Taip. Bet revolve rio jis nerado, jis buvo užpakaliniamė kelnėjų kišeniuje.

Įeina ir išeina

Jei ką pasakysi vyrui, tai jam pro vieną ausį įeina, o pro antrą išėi na skundžiasi jaunoji.

— Teisybė, atkerta jaunasis. Bet jei ką moteriai pasakysi, tai jai įeina pro abi ausis, bet tuoj pro burną išėi na, su pagražinimais.

Per daug gerai pažįsta

— Jona, mudu jau daugiau dešimt metų pažįstami. Gal man pasko linsi šimtą litų? — jokių būdu negaliu. — Kodėl! — Užtat kad tave dešimt metų pažįstu.

BUDĖK LIETUVI!

Supas debėsis kraujuoti Europos padangėj, Šliaužo vokieitis ginkluotas Lietuvos palangej. —

Šliaužo, uosta, šnipinėja, Taiko, nori šauti, Bet dar bijosi, persilpnas Taiką ardyt, griauti. —

Šis dar silpnas ir menkutis Prieš visą Europą..... Todėl greitai sau ginkluojas, Nes jam širdį sopa.

Širdį sopa, galva svaigsta, Nor Lietuvą pulti, Bet vis bijo, kaip puodynė Gali susikulti. —

Gardus būtų tai kąnelis Lietuva mažutė, Betgi vyjant gal užspringti Ir patsai pražuti. —

O tie lietuviai «prakeikti» Narsūs kaip ereliai, Šie nekiek nenušlenkia Hitleriškai galiai.

SKELBKITES TIK

„ŠVIESOJE“

Tautietii!

Nelk neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiaga.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel.2-5023
 Vila Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
 Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

Uz skelbimų turini Redakcija neatsako.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Diplomuotas Maskvos universiteto)

R. Ypiranga 193. 2^o and. ap. 4. (kortė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: šiokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak.,
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių
bei nervų ligų. **SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ.**
Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDICINISKAIS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 242 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. A. Candia

Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

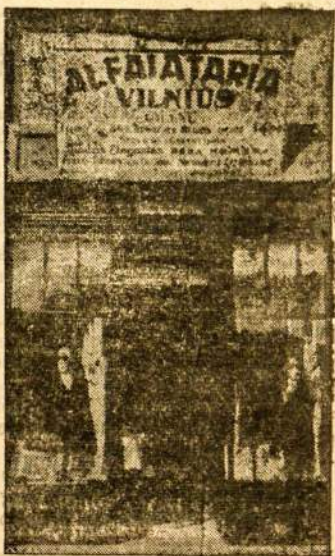
Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Didelė Naujiena!

Tautiečiai

Ar Jūs žinot, kad São Paulo Praça Julio Mesquita, 60 veikia gerai įrengta siuvelykla **VILNIAUS** skyrius, kur darbas atliekamas gerai, švariai ir pigiau negu kitur. Yra didelis pasirinkimas medžiagos, vietinės, ir iš užsienio. Taip pat siuva ir moteriškus rūbus sulig paskutinėmis madų figurinėmis.

Jei norite per Šventes gerai apsirengti, tai tik eikite į **VILNIAUS** skyrių Praça Julio Mesquita, 60, dvi minutės nuo centralinio pašto Telef. 4-5015.



Dr. S. MEITIN.

Diplomuotas Vokietijoje ir Rio universiteto.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelana, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

Salão „POLLA“



Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir su van deniu. Permanente nuo 10 iki 20 mil reišų. Manikiuras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai

Rua Carmo Cintra, 2.

APOLONIJA DEGUTIENE.

„ŠVIESA“

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz Stoties kioske,
 - 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
 - 3) José Paulino vaistinėj,
 - 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
 - 5) Menkaičio krautuvėj — S Anna.
 - 6) Baužio krautuvėj — Bom Retfro,
 - 7) Kirilausko krautuvėj — Vilja Anastacia ir pas atskirus platintolus visuose miesto rajonuose.
- Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulas — Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.

Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 338. Telf. 9-1322.

SKLYPU PARDAVINĖTOJAS

Įvairūs sklypai, įvairiose vietose įvairiomis kainomis ir įvairios paskolos bei namų statymas, kompanijos prieinamiausiomis sąlygomis ir žemiausiomis kainomis.

Kas tik interesuojatės žemių sklypais bile kurioje vietoje, teirauktės pas

mane Villa Zelina, Av. Zelina, 24.

Juozas Augulis.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė papildinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro ir fotografijų naujes.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n. 103) Tel. 4-5567
São Paulo

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-3693

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADBEIRA PORTO GERAL, 112 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março

1 andar, sala 4 e 5

Tel. buto 2-5068.

Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Nesikarsciuokime!

Triukšmaudėmi tik patys sau kenkiam

Mūsų kolonijoj paskutiniomis dienomis paprastas gyvenimo ritmas tapo sujudintas iš pagrindų. Ypatin- gai Mookos rajone, kur šiandien jau ir susikalbėti yra sunku, nes ten eina įvairūs gandai. Visoki streikai, boi kotai ir įvairiausi nepamatuoti plėpa- lai. Kas blogiausia, kad į tą «kovą» yra įtraukiami ir mūsų mokyklos mo- kiniai. Viskas tas, kaip teko patirti, įvyko dėl tos mokyklų reformos, kon- krečiai kalbant dėl p. V. Nalivaikos perkelimo iš Mookos į Bom Retirą.

Kaip ten bebūtų, ar tas p. Nali- vaikos perkeltimas į kitą vietą yra pa- matuotas ar ne, ar pati mokykla nuo- to nukentės, mes nesilimam spręsti, tik vieną turim pažymėti, kad čia išei- vijoj visų mokyklų mokytojai pri- klauso nuo konsulato ir pats ponas konsulas yra jų vyriausiu vadu, todėl jis gali tarnybos ir mokyklų bei moks- lo labai daryti tose mokyklose įvai- riausių reformų, turėdamas tam prita- rimą iš Lietuvos valdžios. Jei p. kon- sulas nusistatė mokyklose padaryti re- formų, tai, matyt, jis tam turėjo pa- grindo, o antrąjį taisyklė teisė išimtinai priklauso jam. Tuo tarpu daryti tuo klausimu didžiąsą triukšmą, boikotuo- ti naują paskirtą mokytoją, kuris gal- ne blogiau už p. Nalivaiką, eis savo

pareigas, agituoti tėvus neleisti savo vaikus į lietuvišką mokyklą, kirsinti žmones vienus prieš kitus, daryti mo- kinių tarpe streikus (pats p. Korsak- kas, budams mokyklos mokytoju, atėjusius mokinius į mokyklą juos pa- leidžia namon neduodamas jiems pa- mokų) ir t. t., yra tas viskas ne tik kad kolonijai nenaudinga, bet dargi net kenksminga. Daugiau pasakysim, yra tai žema priemonė ir nekultūrin- gas būdas savo tariamam priešui at- kerėti. Reikia neužmirėti, kad triukš- mo keliu prie nieko gero neprieinama. Tik geruoju viską galima padaryti.

Mums atrodo, kad tas triukšmas bereikalingai yra daromas, todėl mūsų manymu, tėvai visokiai agitacijai ir propagandai neprivalo pasiduoti, o atbulai visi kaip vienas savo vaikus turi siųsti į mokyklą.

Jei pasirodytų, kad naujas moky- tojas netinkamai eitų savo pareigas, tai tuomet tik galima iškelti šį klausim- mą viešumon, o dabar dar neturima jokių darynių, todėl tas viskas boiko- tas yra visai be pagrindo.

Dar kartą kreipėmės į geros va- lios tėvus ir sakome: nesikarsčiuokime, mesime agitaciją į šalį ir vėldirbime naudingą darbą savo vaikų naudai ir kolonijos gerovei.

Ivairumai

Radio stotys

Radio stočių Lietuvoje yra 12, iš jų Kaune 6, Klaipėdoj 2. Štutliuose, Mariampolėj, Jonavoj ir Telšiuose po vieną.

Kauno valstybinė stotis yra gan galinga, apie 7 kilovatus; jos ban- gų ilgis apie 2.000 metrų, Klaipėdoj irgi yra 1 valstybinė stotis, o visos kitos privatiškos.

Visame pasaulyje radio stočių yra apie 150.000. Daugiausia Amerikoj, apie 50.000. Lietuviai ten irgi turi keletą stočių.

Kas pramanė pašto ženklelius?

Viso pasaulio filetelistai iki šiol tikrino, kad pašto ženkleliai pirmiau- siai atsirado Anglijoj, nes kiek buvo sužinota, pirmutiniai, juodų ženkleliai po vieną peną Anglijoj buvo išleisti 1840 m. Bet dabar surasta, kad Grai- kijoje pašto ženkleliai pirmiau pasiro- dė, nes surasta Paros miestelyje čie- las laikas nesunaudotų pašto ženkle- lių, atspausių 1831 m. Ženklelių kai- na buvo 40 leptų.

— Afrikoj yra tokios skruzdėlės, kurių žmonės labiau bijo už plėšrius žvėris. Jos yra karkvabalio didumo ir turi labai aštrius dantis. Šiaip jos gyvena miškuose, bet sausų metų iš- eina į laukus ir ošlėmis, kaip karš- viai traukia per dykumas ir žmonių apgyventas vietas, naikindamos viską, ką pakeliui sutinka. Jos užpuola net dramblius ir liūtus ir per kelias mi- nutes juos suėda. Pamatę jas atei- nant žmonės palieka namus ir bėga į upes bei ežerus, nes tik vandeny gali nuo jų apsisaugoti.

— Senovėje žmonės visokius val- gius imdavo tiesiog nuosavais pir- tais. Vėliau į pagalbą pasikvietė saukštą. Dar vėliau didelį ponai iš- lėkščių imdavo nusmailintais paga- u- kais. Tik XII amžiuje pradėta var-

toti dvišako medinės šakutės Prancū- zijos karaliaus rūmuose. Vėliau jos atsirado Vokietijoj ir Ispanijoj, o Ru- sijoj ir Lietuvoj šakutes pradėjo varto- ti prieš 300 metų, bet ir tai ilgą lai- ką tik ponai jomis naudojosi.

Dabar ir «muzikai» pratinasi su šakutėmis valgyti. Ponams lyg ir nes- mągu, tai kai kurie pradeda vėl su- pirštais graibyti mėsą...

REIKALINGI DARBININKAI

Estados Darbo Biuras [Departa- mento Estadual do Trabalho] vasario 3 d. paskelbė spaudai, kad yra reika- lingi darbininkai prie šių darbų:

60 darb. prie žemės ūkio mok- ant į dieną po 4 ir 5 milreisus su užlaikymu,
390 darbininkų prie žemės darbų po 900 ir 1 milr. į valandą,
877 darb. prie kirtimo malkų po 2\$500 ir 3\$000 už kubinį metrą,
92 dirbti su pikarėtomis po 8\$000 į dieną,
8 darbininkai prie tiltų statymo po 1 milr. į valandą,
2,519 šeimų prie kavos darbu,
231 šeima prie vatos darbu,
9 šeimos prie bananų darbu.

Anglija prie kò tai ruošiasi

«Havas» pranešimu iš vasario 4 d., anglų vyriausybė užsakė fabri- kams šiais metais pagaminti 40 milijonų maskių nuo nuodingų dujų Šios maskės bus laikomos provincijoj atsi- kuruose sandėliuose.

Padarysi gerą dovaną saviė- kiems Lietuvoj, jei jiems užprenu- meruosi 1936 metams

«Š V I E S A»

KOVA SU VAIKU PRASI- KALTIM AIS

Rašytojas Lauzanne, ilgai gyve- nes Rusijoj ir išstudijavęs jų gyvenim- a, sausio 1 d. Paryžiaus laikrašty «Le Matin» patalpino straipsnį apie kovą su vaikų prasižengimais Rusijoj.

Jis sako: «Rusija vaikų turi daug: visi jie gražūs ir meilūs, bet ir prasi- žengimų jų tarpe yra daug. Kartais savo «darbais» jie pralenkia net su- augusius».

Ir čia rašytojas duoda daug įvairi- rių pavyzdžių ir faktų, iš kurių ma- tyt, kad vagystės, pėstinės ir apgaudi- nėjimai yra paprastas dalykas. Bet kas avarbiausia, kad tarpe tų prasi- žengimų yra daug ir žmogžudysčių.

O kaip kovojama su jais? Paprastai visame pasaulyje nepil- namečiai prasižengė yra atiduodami nepilnamečių teisėjo žinion ar išsiun- čiami į tam tikras pataisymo įstaigas, kolonijas, prieglaudą ir t. t.

Bet Rusijoj yra kitaip. Rašyto- jas Lauzanne sako, kad pereinais me- tals balandžio 8 d. Sovietų Vyriausy- dė išleido dekretą, kurio pirmas para- grafas skamba taip: «Nepilnamečiai nuo 12 metų amžiaus prasižengę va- gystėje, muštinėse, žmogžudystėje, ap- gavime ir t. t. turi būti atiduodami į bendrą kriminalinį teismą ir baudžiam- ūmi sulgi Baudžiamuoju Kodeksu». O rusų Baudžiamasis Kodeksas už to- kius prasižengimus labai dažnai bau- dia net mirtimi. Reiškia vaikai ten yra sulyginami su suaugusiais.

Šis dekretas yra vykdomas ir vaikai yra teisiama lygiai su kitais.

Taip «Vėcerniaja Maskva» iš ba- landžio 19 d. pereinū metų paduoda vieną žinią, kad nepilnamečiai Lemke už prasižengimus Teismo sprendimu tapo sušaudytas.

Komunistų šulai kitus kaltina už visokius barbariškus, tuo tarpu Ru- sijoj elgiamasi blogiau net už barba- rus.

Dėmesio

Felčeris Iz. Garlo

Trumpiausiu laiku pagydu už- krečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bilė kokią valandą

Villa Zelina

Rua 14, Nr. 9.

Bondės nuo Praça da Sé nr. 32

Autobusai nuo seno turgaus.



Dėmesio

Kas nori persiust pinigų Eu- ropon ar kitur, arba laisvą su apdraustu mokesciu, taip pat ivai- rius siuntinius per pasta tekrei- piasi į

ARY BOTELHO

igaliota valdininka

Rua Siqueira Bueno, 92-A

Telef. 4-0389, 4-2881



Viltiečių geguzinė

Pereitą sekmadienį, vasario 2 d. įvyko senai visų laukiama «Vilties» S-gos geguzinė. Iš ryto apie 10 v. pradėjo rinktis į stotį jaunuoliai-lės viltiečiai.

Visi linksmūs, visų veiduose spin- di pasitenkinimas, kad apleidžia nors vieną dieną tą sunkią miesto atmo- sferą ir užmiršta savo kasdieninius rū- pešius. Lygiai 10 v. traukinys ap- leidžia São Paulo miestą. Po neilgos kelionės pasiekiami gražiąją «Canta- reira». Žmonių daugybė.

Išlipę iš vagonų skubame į mš- kelį, kur kvapus žolynų oras traukte traukia. Nuiname.

Ir ištikrųjų, žmogus jautiesi lyg lietuviškoj girioj besąs.

Vaizduotėj pinasi įvairios mintys; nenoroms prisimena tos malonios va- saros dienos, praleistos ten toli už vandenynų tėvynėj Lietuvoj tarp ža- liuojančių girių ir gėlėmis išmargintų laukų. Ir taip lyg kažkas malonaus, bet kartu ir sunkaus suspaudžia krū- tinę.

Ir taip nejučiomis skęsti ton pra- eities atminimų jūron.

Bet kitų linksmos kalbos ir juo- kai prižadina iš to saldaus sapno. Su- sėdę pavėsy pradėjome užkandžiau- ti. Po to suskamba lietuviška daina «Uz- trauksim naują giesmę broliai» ir ki- tos choro dainos.

Ir koks malonumas, kada užgirs- ti lietuviškos dainos garsus sklindan- čius po Brazilijos girias.

Po to prasidėjo visoki lietuviški žaidimai, sportavimas, įvairūs špasi ir vėl dainos ir vėl juokai. Ir taip nepastebiamai prisiartino vakaras. Taip linksmi praleidę laiką, pakvepa- vę grynu oru, sustiprinę savo lietuvi- šką dvasią pradėjom ruoštis į namus.

Tik gaila, kad viltiečių nedaug buvo šioj geguzinėj, vos apie 40.

Dar tenka pažymėti, kad svetim- taučiams ypatingą įspūdį sukėlė lietu- viška daina, todėl «Vilties» S-ga turė- tų dažniau paruošti tokių linksmų pramogų.

Jos mums atneš nemaža naudos. Mūsų jaunimas pradės arčiaus ben- drautis, pamils lietuviškus žaidimus, lietuvišką dainą.

O, tada kartu suksim: Tegul skamba mūsų dainos po šalis plačiau- sias!

Vis valdis.

VILTIEČIU KARNAVALAS

Bom Retiro skyriaus Valdybos nutarimu, Vasario 22 d. (šeštadienį) «Lietuvių Namų» salėje [rua Bandei- rantes, 92] rengiamas Viltiečių Bom Retiro skyriaus šeimyninis vakarėlis «karnavalas» su pritaikinta programa. Pakvietimai išanksto gaunami pas skyriaus choristus ir v-bos narius.

Pijaus XI jubiliejus

Vasario 6 d. popiežius Pijus XI apvaikščiojo savo 14 metų popiežiavi- mo sukaktuves.

Ta proga Šv. Petro bazylikoj bu- vo atlaikytos iškilningos pamaldos, kurių celebrantu buvo pats popiežius.

SKELBKITES TIK
«Š V I E S O J E»